ZPRAVODAJ
města Rájec-Jestřebí

2023

11

www.rajecjestrebi.cz

MĚSTO RÁJEC-JESTŘEBÍ VÁS SRDEČNĚ ZVE

V NEDĚLI **3. 12. 2023**

NÁMĚSTÍ MÍRU V RÁJCI-JESTŘEBÍ

ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU & VÁNOČNÍ ULIČKA

13:00 - 17:30

Svátečně laděný program, vánoční hudba, vystoupení dětí z místních škol.

BOHATÉ OBČERSTVENÍ

svařák, punč alko i dětský, medovina, perníková kavárnička, halušky, bramboráky, grilované sýry, klobásy, párky v rohlíku, palačinky, slané a sladké štrúdly, cukroví a dobroty, vánoční perníky, ...

STÁNKY S VÁNOČNÍM ZBOŽÍM

háčkované, dřevěné a jiné rukodělné výrobky, oblečení pro děti, keramika, dekorace, věnce, svícny, jmelí, kozí a ovčí sýry, sýrové speciality ze Slovenska, maďarské speciality a uzeniny, paštiky, marmelády, včelařské produkty, zrnková káva, pivo z Pivovaru Lišák, dárkové zboží ...

MOŽNOST PROHLÍDKY KOSTELA VŠECH SVATÝCH.

PROGRAM BUDE UPŘESNĚN

VÁŽENÍ A MILÍ SPOLUOBČANÉ,

zdravím Vás na začátku měsíce listopadu. První podzimní dny jsem sledovala přes nemocniční okno a o to více se těšila, až se s Vámi opět budu setkávat v ulicích našeho města.

Letošní podzim nás překvapuje svými teplotami. Na konci října přes den stačí obléct tričko s krátkým rukávem, ráno se však již přihlásí teplotami mírnými. Je to počasí, které přeje dokončení rozpracovaných investičních akcí v našem městě. V plném proudu je realizace nového vodního vrtu v Karolíně, v Holešíně se opravují chodníky na „Příhoně", stejně tak jako v bezejmenné uličce spojující ul. Hřbitovní a Hradisko v místní části Rájec. V místní části Jestřebí přibyly nové dřevěné herní prvky pro děti, a to u rybníku v Hájcích. Líbí se Vám, stejně jako mně? Pokud ano, postupně, dle finančních možností, přibudou další.

Před dokončením je zrušení propadlého sklípku v Karolíně, vedle obecního domu. Do finále jde rekonstrukce bytového domu na ul. Komenského 504–506. Nové lodžie, zateplení fasády a oprava střechy domu prospěla. Věřím, že spokojeni jsou i nájemníci.

Poděkování patří členům SDH Jestřebí, kteří se vrhli do zvelebení našeho města a ve svém volném čase natřeli sušák hadic. Nyní barevně ladí k novému mostu na ul. Vrchlického a další roky bude sloužit.

Ruku k dílu přidali také členové Místního rybářského svazu, kteří pročistili část vodoteče tekoucí ze Žleba a vodou zásobuje Sládkovy rybníky. A že si mákli. I jim patří velký dík.

Co bych neměla opomenout, je zmínka o novém provozovateli obchodu potravin na ul. Komenského 621. Původní nájemce ROSA MARKET, s. r. o. (nyní v úpadku), prodal části závodu společnosti ROSA market, s. r. o., se sídlem Jožky Silného 2683/14, 767 01 Kroměříž a dle výsledků výběrového řízení přešla nájemní smlouva na prostory obchodu na **COOP družstvo HB**, se sídlem U Rajské zahrady 1912/3, Žižkov, 130 00 Praha 3, a to od **2. 10. 2023**. Nájemní smlouva má platnost další tři roky, minimálně po tuto dobu bude tedy provozovatelem prostor obchodu na ul. Komenského 621 COOP družstvo HB. Věřme, že ke spokojenosti Vás všech.

Přeji Vám klidný podzim plný zdraví, klidu a dobré nálady. Zkusme trochu vydechnout a vnímat pozitivně i zdánlivé maličkosti všedního dne.

Mgr. Romana Synakieviczová, starostka

Bydlíte, pracujete nebo se zajímáte o dění v Rájci-Jestřebí? Zaregistrujte se do MUNIPOLIS a dostávejte důležité informace z našeho města formou SMS, e-mailů nebo zpráv do aplikace.

Co vám registrace přinese?

- Upozornění na krizové situace
- Informace o dopravních uzavírkách, odstávkách vody, elektřiny apod.
- Pozvánky na kulturní a sportovní akce
- Novinky z města

Služba MUNIPOLIS je pro občany zdarma!

DŮLEŽITÁ TELEFONNÍ ČÍSLA PŘI PORUCHÁCH NA INŽENÝRSKÝCH SÍTÍCH

- **Plyn** – poruchy – tel. 1239
- **Elektřina** – poruchy – tel. 800 225 577
- **VTS** – tel. 516 432 598, 733 527 835, 734 276 470
  Poruchy vodovod – tel. 734 658 886
  Poruchy kanalizace – tel. 737 527 626

- **Poškození obecního majetku** – tel. 770 142 141
  Po–pá 6:30–15:00 h, e-mail: udrzba@rajecjestrebi.cz

MĚSTSKÝ ÚŘAD RÁJEC-JESTŘEBÍ SE PŘEDSTAVUJE …

V listopadovém zpravodaji nahlédneme do dalšího z odborů našeho městského úřadu. Na řadě je Odbor stavební. Jeho dlouholetým vedoucím je pan **Zdeněk Svoboda**, kterého jsme pro Vás krátce vyzpovídaly.

Zdeňku, prosím, představte čtenářům Zpravodaje Váš odbor. Co všechno pod stavební odbor spadá a co vše si u Vás občané mohou vyřídit?
Náš stavební odbor plní úkoly stavebního úřadu podle obecně závazných právních předpisů, zejména stavebního zákona, vyřizuje agendu pro pět katastrálních území, a to Rájec nad Svitavou, Jestřebí, Holešín, Karolín a Kuničky. Stavební odbor vyřizuje všechny náležitosti potřebné k zahájení stavby. Vydává územní rozhodnutí, stavební povolení, kolaudační rozhodnutí. Dále je silničním správním úřadem podle zákona o pozemních komunikacích, povoluje připojení nemovitostí k místním komunikacím, vydává povolení zvláštního užívání a povoluje uzavírky na místních komunikacích. Provádí archivaci spisových materiálů odboru, zapisuje referenční údaje o stavebních objektech do celostátního Registru územní identifikace, adres a nemovitostí.
Stavební úřad postupuje ve vzájemné součinnosti s dotčenými orgány chránící veřejné zájmy podle zvláštních právních předpisů ve věci koordinovaných stanovisek a závazných stanovisek. Odsouhlasuje a povoluje umístění reklamních zařízení, světelných ploch, a to i v blízkosti místních komunikací.
Uděluje souhlas se zvláštním užíváním (zábor) veřejného prostranství z důvodů umístění stavebního materiálu, stavebního zařízení a reklamního zařízení.
Náš stavební odbor jako věcně a místně příslušný správní orgán ochrany přírody a krajiny také rozhoduje o žádostech k povolení kácení stromů rostoucích mimo les.
Vydáváme taktéž rozhodnutí o číslování budov. Projednáváme přestupky dle platných předpisů v rozsahu naší působnosti. Poskytujeme informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, v rozsahu působnosti našeho odboru.

Jste jedním z nejdéle pracujících zaměstnanců rájeckého městského úřadu, jak dlouhá doba to je?
Na stavebním odboru pracuji od 17. března 1995.

Víme, že teď se o stavebních odborech hodně hovořilo, hlavně o rušení v některých městech. Týká se to i našeho města?
Pokud vím, tak vedení města dělalo vše proto, aby ke zrušení stavebního úřadu v našem městě nedošlo, takže podle posledních zpráv by náš stavební úřad měl být k dispozici občanům i nadále.

Jak moc se změnila legislativa v průběhu Vašeho působení na stavebním odboru? Je náročné sledovat stále nové právní předpisy?
Legislativa na úseku stavebního řádu, územního plánování, správních řízení a přestupkových řízení se mění neustále a je velmi náročné

při výkonu zaměstnání sledovat nové právní předpisy. Zejména je velmi náročné je uvádět do praxe v rychlém časovém sledu, v jakém jsou právní předpisy schvalovány a prakticky okamžitě nabývají účinnosti.
Zde bych chtěl upozornit naše občany, že od 1. 7. 2024 vejde v účinnost zbrusu nový stavební zákon č. 283/2021 Sb., kde dojde k podstatné změně procesů v rámci stavebních řízení.

Můžete naše čtenáře seznámit s takovou menší statistikou. Jestli se v posledních létech v Rájci-Jestřebí více staví nové domy, či přestavují ty starší?
V posledních letech je to tak 50 na 50. Jistě by se stavěly více nové domy, kdyby byla vyřešena otázka restituce rodiny Salmů, čímž by se uvolnila nová stavební místa v našem městě a okolí.

Na závěr, obligátní otázka, kterou jsme pokládaly i Vašim kolegům, jak se Vám práce líbí a zda nemáte nějaký vzkaz pro naše čtenáře?
Práce na stavebním úřadě se mi líbí, nicméně v posledních letech, při výkonu kontrolní činnosti narážíme na čím dál větší množství „nepovolených, tedy černých staveb". Chtěl bych vzkázat našim občanům, aby raději přišli na náš úřad, třeba i několikrát s otázkou, jak mají postupovat při jakémkoliv stavebním záměru. Rádi jim tyto otázky zodpovíme a vydáme patřičné formuláře, tím se vyhneme nepříjemným jednáním při nařízení odstraňování či dodatečném povolování staveb.

Děkujeme za odpovědi.

Pracovnice Odboru kultury a cestovního ruchu

ADOPCE NA DÁLKU

Město Rájec-Jestřebí již přes dvacet let spolupracuje s Arcidiecézní charitou Praha na programu **Adopce na dálku** a s radostí finančně podporuje vzdělávání „adoptovaného" dítěte. Tím „naším" dítětem je již dva roky desetiletá indická holčička **Felicia Farask Rodrigues**, o které nám každoročně Arcidiecézní charita zasílá roční zprávu s informacemi o studiu a životě dítěte a pak také samotná Felicia vždy napíše pár řádků. Jsme rádi, že se jí ve škole daří a doufáme, že i v životě je šťastná. Níže se můžete seznámit s oficiální zprávou i jejím dopisem psaným starostce města.

Změny v životě dítěte a rodinná situace:
V rodině Felicie je všechno v pořádku. Její otec má stále stejnou práci a stará se o svou rodinu. Matka Felicii navštěvuje ve škole a kontroluje její prospěch. Felicie nyní navštěvuje pátou třídu. Pomáhá matce s menšími úkoly v domácnosti. Její mladší sestra chodí do školky. Učí ji psát abecedu. Hrají spolu místní hry.

Další podrobnosti o pokroku dítěte:
Felicia se ráda učí a zajímá se o vše nové. Musí si zlepšit psaní. Dokončila čtvrtou třídu se známkou "A" (jedničkou) a postoupila do páté třídy. Také získala známku "A" v mimoškolních aktivitách. Je ráda, že může chodit do školy. Svoje domácí úkoly dělá včas. Účastní se modelování z hlíny. Účastnila se letního kempu organizovaného naší organizací. Naučila se zde mnoho písní a her.

Známky ze závěrečných zkoušek:
Angličtina: 97/100
Kannada: 86/100
Matematika: 87/100
Environmentální studie: 89/100
Celkový výsledek: 359/400

Dopis od Felicie:
Vážená paní Romano,
píše vám vaše milující Felície. Jak se máte?
Já a moje rodina se máme fajn. Posílám lásku a přeji vše nejlepší vaší rodině.
Dokončila jsem závěrečné zkoušky. Prospěla jsem s dobrými známkami. Nyní chodím do páté třídy.
Tyto prázdniny jsem nikam nejela, protože mi 1. dubna umřela moje babička. Svůj volný čas trávím doma hraním si, čtením a pomáháním mámě.
Byl nám zařízen letní kemp. Účastnila jsem se ho. Měli jsme v programu zpívání, tancování, hraní lagori a jiné hry. Moc jsem si to užila.
Slavili jsme velikonoční festival. O půlnoci jsme šli na mši a potom se celá naše rodina sešla u večeře.
Dostala jsem vaše přání. Děkuji moc za vaše vánoční a novoroční přání.
Dostala jsem i školní pomůcky. Děkuji.
S láskou Felicia

Odbor kultury a cestovního ruchu

Z NOVÝCH KNIH

Opět Vám přinášíme stručný výběr z nových knih městské knihovny.
Mohou být Vašimi milými společníky za dlouhých zimních večerů.

Z tvorby českých autorů vybíráme:
ŠPITÁLNÍKOVÁ, N.: Severka – román o životě v Severní Koreji
HOŠKOVÁ, M.: Matěj maluje mapy – příběh rodiny s autistickým chlapcem

Z pera světových autorů by se Vám mohly líbit tyto knihy:
COELHO, P.: Lukostřelec
CORRENTE, M.: Annin útěk
JOHNSONOVÁ, J.: Dům na útesu

Slovenští spisovatelé u nás vydali:
BERNÁTOVÁ, B.: Dívka v mlze
HAVRANOVÁ, M.: Srdce se neptá
HÁBER, S.: Úsměvy z pekla

Příběhy pro ženy:
RYGIERT, B.: Dům knih
HOGANOVÁ, F.: Dámský klub půlnočního plavání
RAISIN, R.: Kouzelná Paříž: obchůdek s knihami

Půjčit si můžete také řadu časopisů, audioknihy a deskové hry pro děti i dospělé.
Všechny tituly najdete v on-line katalogu knihovny. Těšíme se na Vás každé pondělí a čtvrtek.

KULTURNÍ DĚNÍ

Neděle 5. 11. 2023 15:00 hod.
KC – sokolovna
HALLOWEEN PÁRTY
Město Rájec-Jestřebí zve všechny děti na magickou Halloweenskou párty plnou soutěží, her a strašidelné zábavy s kouzelnicí Radanou a jejími čarodějkami. Masky jsou vítány. Vstupné dobrovolné.
Před sokolovnou bude probíhat výstava vyřezávaných dýní, které můžete i Vy přinést a pochlubit se ostatním. Každý, kdo donese dýni, bude odměněn. Občerstvení zajištěno.

Pondělí 6. 11. 2023 14:00 hod.
výstavní síň knihovny
BERTHA VON SUTTNER-KINSKÁ
Literární kavárna věnovaná nositelce Nobelovy ceny za mír z rodu Kinských.

Úterý 7. 11. 2023 14:00 hod.
klubovna Na Rybníčku
ŽIVOT ZA MÍR
Literární kavárna věnovaná Berthě von Kinské-Suttnerové, nositelce Nobelovy ceny za mír.

Úterý 7. 11. 2023 16:00 hod.
knihovna Holešín
CÍSAŘOVNA EVŽENIE
Literární kavárna představí život manželky francouzského císaře Napoleona III.

Úterý 7. 11. 2023 18:00 hod.
sál K-áčko
KRÁSY JESENÍKŮ – PODESNÍ V HISTORII A DNES
Město Rájec-Jestřebí Vás zve na přednášku Mgr. Karla Kocůrka. V prezentaci uvidíme historické a současné fotografie Podesní. Podíváme se na Jeseníky v proměnách času, nahlédneme do vesnického života v historických dobách. Můžeme se nechat oslovit krásou horské přírody. Po prezentaci se podíváme na film – Jeseníky v ročních obdobích s GOPRO kamerou a dronem. Na závěr zazní historické hudební nástroje středověku a renesance, na které se v Podesní hrálo ve starých dobách. Vstupné dobrovolné.

Pátek 1. 12. 2023 18:00 hod.
výstavní síň knihovny
KERAMIKA JITKY TREFNÉ
Vernisáž výstavy. Potrvá do 20. 12. 2023.
Otevřeno: po, čt 9–18; út, st, pá 9–15 h.

Město Rájec-Jestřebí srdečně zve všechny děti a jejich doprovod na
HALLOWEEN PÁRTY
v neděli 5. listopadu 2023
KC - sokolovna v Rájci-Jestřebí
15-17 hod.
Rukavice
a spousta dalších překvapení
neuvěřitelná kouzelnická show
kouzlení s dětmi
zábavné soutěže a hry
strašidelné tanečky
další animační aktivity
fotokoutek
MASKY VÍTÁNY
SOUČÁSTÍ BUDE VÝSTAVA VYŘEZÁVANÝCH DÝNÍ PŘED SOKOLOVNOU.
STRAŠIDELNÉ DÝNĚ DONESTE S SEBOU.
VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ
OBČERSTVENÍ ZAJIŠTĚNO

Město Rájec-Jestřebí Vás srdečně zve na přednášku Mgr. Karla Kocůrka
KRÁSY JESENÍKŮ
PODESNÍ V HISTORII A DNES
út 7. 11. 2023 v 18:00 hodin v sále K-áčko v Rájci-Jestřebí
V prezentaci Karla Kocůrka uvidíme historické a současné fotografie Podesní. Podíváme se na Jeseníky v proměnách času, nahlédneme do vesnického života v historických dobách. Můžeme se nechat oslovit krásou horské přírody.
Po prezentaci se podíváme na film - Jeseníky v ročních obdobích s GOPRO kamerou a dronem.
Na závěr zazní historické hudební nástroje středověku a renesance, na které se v Podesní hrálo ve starých dobách.
VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

MS Rájec-Ráječko a MS Lenčov
Vás srdečně zvou na
MYSLIVECKÝ VEČÍREK
který se koná 18.11.2023 ve 20:00 hod.
V RÁJECKÉ SOKOLOVNĚ
k tanci a poslechu hraje
TRIO KENT
rezervace a předprodej: 604 744 527
BOHATÁ TOMBOLA
VSTUPNÉ: 200 Kč

Pro všechny od 5 let
Středisko Rájec-Jestřebí pořádá
Rájecké Deskohraní
občerstvení zajištěno
Přijďte si zkusit nové deskové hry
25.11. 2023
v Rájecké sokolovně
od 10:00 do 20:00
JUNÁK
akci podporuje město Rájec-Jestřebí a zmrzlina Valchov

MĚSTO RÁJEC-JESTŘEBÍ A ARAGON ART PRODUCTION, S. R. O.
vánoční koncert
MONIKA ABSOLONOVÁ
& BOOM BAND JIŘÍHO DVOŘÁKA
PÁTEK 8. 12. 2023 V 19 HODIN
KULTURNÍ CENTRUM - SOKOLOVNA V RÁJCI-JESTŘEBÍ
Předprodej: Informační centrum města Rájec-Jestřebí, Komenského 620, tel.: 516 432 191, e-mail: informace@rajecjestrebi.cz

PRO LIDI!
ZAPSANÝ SPOLEK Z RÁJCE-JESTŘEBÍ
POŘÁDÁ
PRODEJNÍ
Vánoční trhy
HISTORICKY PRVNÍ VÁNOČNÍ TRHY V RÁJCI –JESTŘEBÍ
1. 12. 2023
PÁTEK
12:00–20:00
PROSTRANSTVÍ
PŘED BYTOVÝM DOMEM ERMIA,
SPORTOVNÍ 604, RÁJEC-JESTŘEBÍ
TEXTIL VČELKA A SUSHI RÁJ
STÁNKY S VÁNOČNÍM ZBOŽÍM
OD ČESKÝCH VÝROBCŮ A ŘEMESLNÍKŮ – PERNÍKY, KERAMIKA, TEXTIL, KOŘENÍ, MARMELÁDY, PAŠTIKY, SUSHI, VÉNCE, SVÍCNY, SÝRY, DŘEVĚNÉ VÝROBKY
VÁNOČNÍ HUDBA
DOPROVODNÝ PROGRAM PRO DĚTI S ODMĚNAMI
OBČERSTVENÍ
SVAŘÁK, GROG, KÁVA, ČAJ, KLOBÁSY, PÁREK V ROHLÍKU
PRO LIDI!
WWW.PROLIDIZS.CZ
KONTAKT: ERIK AUGUSTIN | TEL.: 725 770 747
INFO@PROLIDIZS.CZ
AKCE SE KONÁ ZA KAŽDÉHO POČASÍ, PARKOVÁNÍ ZAJIŠTĚNO

ZE ŽIVOTA NA ZÁKLADNÍ ŠKOLE

DŮM PŘÍRODY A BROUŠENÍ KAMENŮ

Ve středu 13. září jela naše třída 9. A na exkurzi do Skalního mlýna.
Z rájeckého nádraží jsme vlakem přijeli do Blanska, kde jsme přestoupili na autobus na Skalní mlýn. Po příchodu jsme odložili batohy a usadili se do místnosti s projektorem. Poté jsme byli prostřednictvím prezentace seznámeni s původem a výskytem některých druhů vápenců. Během části o vzniku vápenců jsme se dozvěděli, že některé útvary, které vidíme v prořízntutém kameni, mohou být pozůstatky různých živočichů nebo třeba korálů. Nejstarší vápenec Moravského krasu má například stáří 397 milionů let. Poté, co jsme byli seznámeni s postupem broušení kamenů, jsme si mohli vybrat z několika druhů rozříznutých vápenců, jejichž barvy se pohybovaly od narůžovělé přes béžovou po bíločernou. Nejdříve jsme kameny brousili na hrubé kulaté brusce, potom jsme je sušili. Když už v kamenech nebyly trhliny, mohly se brousit jemněji. To probíhalo tak, že jsme si na skleněnou destičku nasypali zrnitý prášek zředěný vodou a následně jsme po desce začali krouživými pohyby přejíždět – brousit. Postupně jsme se přesouvali na jemnější brusiva a po kontrole pod lupou jsme měli kámen vybroušený. Dostali jsme k němu i podstavec se štítkem. Po broušení jsme se také podívali do muzea na výstavu v Domě přírody, kde jsme si mohli například prohlédnout model mořského dna v devonu nebo modely a fotky krápníků.
Po prohlídce jsme se pěšky vydali směrem k zastávce, odkud nás autobus odvezl do Blanska, kde jsme nastoupili na zpáteční vlak do Rájce.
Exkurze byla velice hezká, dozvěděli jsme se spoustu nových informací nejen o kamenech a Moravském krasu, ale ještě jsme si domů odvezli krásný suvenýr v podobě vybroušeného vápence.

Lea Neustupová, 9. A

PATRONÁTY V NOVÉM ŠKOLNÍM ROCE

Dlouhodobě se nám v naší škole osvědčuje peer prvek – spolupráce dětí mezi ročníky i jako prevence rizikového chování.
Od 4. září se letošní deváťáci perfektně ujali role Patronů. Se svými prvňáky se seznámili a celé září je zodpovědně doprovázeli do tříd. Proběhlo společné focení a po měsíci známosti připravili společný čas, který 29. 9. 2023 každá z devítek trávila se svými prvňáky jinak:
9. A vyrazila k hasičce a k zámku, kde si připravili stanoviště,
9. B pozvala prvňáky do tělocvičny, kde spolu procházeli stanoviště a plnili úkoly,
9. C si připravila sportovní úkoly na hřišti.

„Dneska jsme pro prvňáčky připravili na hřišti pár stanovišť. Myslím, že si to všichni užili. I když jsem se svou prvňačkou posbírala všechna razítka, stále se hrnula na koloběžky a na překážkovou dráhu. Já si to užila a myslím, že Natka taky."
L. Mikulášková, 9. C

„Dnes jsme na hřišti měli sportovní den. Táďa i jeho spolužák Martin chodili po stanovištích. Nejvíce se klukům líbil florbal a ježdění na koloběžkách. S mým spolužákem Martinem jsme se u kluků střídali a dnešní den také nafotili."
K. Stloukalová, 9. C

DEN DEVÁŤÁKŮ S PRVŇÁKY

V pátek 29. září si naše třída 9. A přichystala program pro prvňáčky z 1. A. Ráno před osmou se naše třídy sešly ve škole a po začátku vyučování jsme se vydali směrem k hasičské zbrojnici. Zde jsme se rozdělili do dvou skupin, abychom si zvlášť prohlédli dvě různá hasičská auta.
Jeden z našich spolužáků nám popsal a ukázal velikou hasičskou tatru. Prvňáci si mohli vyzkoušet hasičské bundy a helmy, potěžkat si hadice nebo se posadit za volant. Dále jsme si prohlédli jedno další výjezdové auto, které

prvňáčci s radostí využili jako prolézačku. Vyslechli jsme si také pár slov o tom, jak to chodí při hasičských výjezdech. Když si obě skupinky vše prohlédly, zamířili jsme všichni do zámeckého parku, kde jsme měli přichystaný další program. Mezitím, co si děti dávaly svačinu, jsme se rozdělili a připravili jednotlivé soutěže. Dětem byl poté rozdán papír, na který dostávaly razítka za splnění úkolů na jednotlivých stanovištích. Děti si zde postupně vyzkoušely skákání panáka, luštění jednoduchých hádanek nebo vyrábění ježků z listí.

Po posbírání všech razítek jsme se shromáždili, abychom společný den hezky zakončili. Prvňáci obdrželi zasloužený diplom za úspěšné zvládnutí prvního měsíce ve škole a za splnění všech úkolů. Nesměla chybět ani sladká odměna. Deváťáci byli pochváleni za zvládnutí patronátů a za přípravu akce, za což byli rovněž odměněni sladkostí. Den si prvňáci i deváťáci užili a obě třídy se těší na společné akce do budoucna.

Lea Neustupová, 9. A

EXOTICKÝ MAZLÍČEK V 5. B

Již minulý školní rok jsme s dětmi řešili, že bychom chtěli nějaké zvíře do třídy. Zkoumali jsme různé druhy, které zvládnou přežít ve třídě celý víkend o samotě a nebude nás jejich péče stát celé jmění. Hledali jsme různá zvířata, počítali jsme, kolik by nás jejich uživení stálo. Světe div se... Našli jsme zvířátka, která nejsou náročná na péči. Podivuhodné zvířátko, tedy konkrétně strašilku neboli pakobylku, která je na první pohled k nerozeznání od drobné suché větvičky. A tak začal běh na dlouhou trať k získání strašilek.

Zjistili jsme, že jsme schopni si vše sehnat z přírody či zahrady a skoro nic nás to nebude stát. Paní asistentka měla doma nevyužité akvárium, ke kterému jsme pouze vyrobili víko ve školních dílnách. Na jeho výrobě musely děti pracovat s metrem, jednotkami délky a také počítaly obsah pro získání velikosti síťky, aby nám strašilky z insektária neutekly. Jako síťku jsme využili starou záclonu.
Příprava byla hotová. Ale co ty samotné strašilky? Na blanenském gymnáziu strašilky chovají, takže děti sepsaly v českém jazyce e-mail se žádostí, zda by nám jich pár věnovali. Tak jsme si na začátku října přivezli rodinku strašilek.
Děti donesly listy ostružiníku a maliníku, rozprašovač, kamínky, mističky na vodu, a to je vlastně vše. Následně společně nachystali insektárium tak, aby se tam strašilkám líbilo. Ale protože máme nyní zodpovědnost za tyto živé tvory, tak nastala otázka: Čím budeme strašilky krmit v zimě? Napadá Vás něco? My jsme se dozvěděli, že ostružiník zůstává zelený i během zimy.
Moc jsme se na ně těšili a jejich přítomnost si velmi užíváme. Všichni jsme si už vyzkoušeli, jaký je to pocit, když mu strašilka leze po rukou

a pravidelně kontrolujeme, jak se jim v insektáriu daří a zda něco nepotřebují.
A tak nám i strašilkám držte palce, aby se jim u nás líbilo. A možná se nám tato rodinka brzy rozroste o nové členy.

Zdraví vás 5. B a rodinka strašilek
Mgr. Jana Tesařová, Bc. Kamila Mourtadaová

GYMNAZIÁLNÍ DĚNÍ

ŠIFROVACÍ HRA V BRNĚ

Studenti z Gymnázia Rájec-Jestřebí ze tříd 2. A, 2. B a Kvarta se zúčastnili šifrovací hry od vědeckého centra Vida v Brně.
Tato hra byla o matematikovi Kurtu Gödelovi, který se stal jedním z nejvýznamnějších logiků všech dob.
Žáci se rozdělili do čtyř skupin, aby plnili různé logické úkoly. Přitom prošli značnou částí centra města Brna a viděli spoustu historických památek, např. Letohrádek Mitrovských, Mendlovo náměstí, Obelisk v Denisových sadech, Červený kostel a Špilberk. Ale hlavně se při luštění úkolů dozvěděli hodně zajímavostí o Kurtu Gödelovi a jeho životě. A také mimoděk zjistili, že aktivní spolupráce se vyplatí.

„Za tuhle báječnou hru a příjemně strávený den děkujeme paní učitelce Oleně Kolesnyk."

Lenka Bělehrádková, 2. B

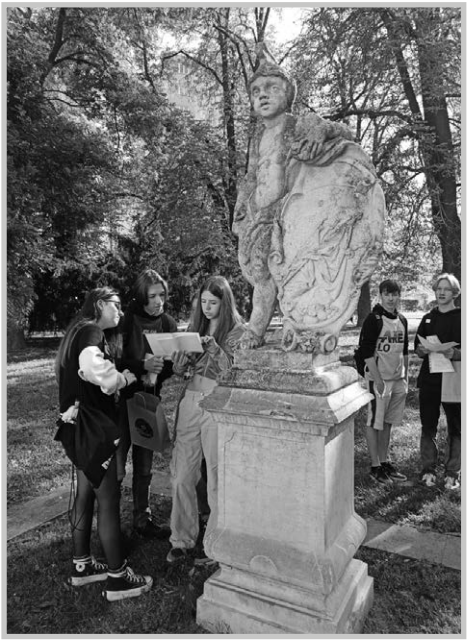

CESTA DO FRANCIE ANEB POZNÁNÍ NĚČEHO NOVÉHO

Jaký je význam cestování? Poznat nové věci? Krajinu, kulturu či jazyk? Já osobně věřím, že nejdůležitější ze všeho je seznámení se s novými lidmi. Poznání jejích zálib, ambicí, ale i problémů. Jakmile jsem se doslechl, že je na naší škole možnost vyjet do Francie, hned jsem věděl, že je to příležitost, kterou si nemohu nechat ujít.

Po příjezdu jsem však byl mírně skeptický. Byla zde obrovská jazyková bariéra a ani domluva anglicky s francouzskými studenty nebyla možná. V tu dobu jsem si říkal: „Selže můj komunikační um a nejdůležitější cíl mé cesty sem do Les Fins zůstane nenaplněn? Nakonec nebudeme ani schopni se seznámit?" Pro jednou jsem však byl velmi rád, že jsem se mýlil. S pomocí překladače a nekončící snahy jsme již druhý den seděli u večeře vedle našich francouzských tehdy již přátel a jsme s nimi v kontaktu doteď.

I přes to, že jsem zde viděl dech beroucí krajinu, objevil místní tradice a kulturu, tak toto pro mne bylo nejdůležitější: vystoupení z komfortní zóny a navázání nových vztahů. Z tohoto důvodu jsem neuvěřitelně rád, že se mi naskytla šance takto vycestovat a již nyní vím, že na tuto cestu do konce života nezapomenu.

Marek Fojt, Třída Kvarta,
Gymnázium Rájec-Jestřebí

CO MI DAL VÝLET DO FRANCIE

Asi tak před půl rokem jsem se sama učila francouzsky, ale tato moje snaha opadla po tom, co jsem si uvědomila, že se stejně do Francie hned tak nepodívám. A hele, dostala jsem se tam dřív, než jsem myslela.

Nečekaně se mi hned na začátku školního roku naskytla příležitost navštívit tuto zemi s naší školou, Gymnáziem Rájec-Jestřebí. Díky projektu „Do Světa! 2023" Jihomoravské-

ho kraje jsme poslední zářijový týden trávili čas v partnerské škole Maison Familiale Rurale Les Deux Vals v Les Fins a poznávali zajímavá místa v okolí.
Tahle příležitost mi nedala jen praxi ve francouzském jazyce, ale také jsem nabrala nové informace o krajině, kultuře, politice, hospodářství, zemědělství nebo zvířatech a navázala jsem přátelství i přes jazykovou bariéru. Uplatnila jsem zde i anglický jazyk, a to zejména v podobě porozumění výkladům při exkurzích a prohlídkách. Dále jsem využila svou schopnost týmové spolupráce a komunikativnost, které, jak jsem si uvědomila, je ale třeba pořád trénovat. Povzbudilo mě to k lepší práci, aktivitě a uplatnění sama sebe. Utvrdila jsem se v tom, že je na naší škole skvělá atmosféra. Každý student zde má možnost se realizovat a uplatnit své dobré nápady.

Alexa Pluhařová, tercie,
Gymnázium Rájec-Jestřebí

MEZINÁRODNÍ PROJEKTOVÉ SETKÁNÍ V RÁJCI-JESTŘEBÍ

16.–22. září 2023 Gymnázium Rájec-Jestřebí hostilo zahraniční studenty v rámci projektu Erasmus+. Setkání se účastnili studenti ze slovenského Tvrdošína, maďarského Veszprému a německého Braunschweigu. Ústředním tématem setkání byla energetika, především ta jaderná. Téma mělo posloužit k rozvoji mediální gramotnosti, environmentálnímu povědomí a podpořit regionální identitu. Slovenští a maďarští studenti po dobu setkání bydleli u hostujících rodin z řad studentů našeho gymnázia, němečtí studenti se ubytovali na hotelu. Studenti rájeckého gymnázia si již na příjezdový den nachystali individuální program pro své hosty a nezapomněli ani na německé studenty.
Abychom naplnili cíle setkání, vykonali jsme společně řadu poznávacích i pracovních aktivit. Studenti si tak navzájem v angličtině nejprve představili energetickou situaci ve svých jednotlivých zemích a diskutovali o kladech a záporech jednotlivých zdrojů energie. V rámci našeho regionu jsme se podívali do Punkevních jeskyní v Moravském krasu. Zavítali jsme do jaderné elektrárny Dukovany, kde nám byl v návštěvnickém centru představen její provoz, a dozvěděli jsme se spoustu zajímavostí o jejím fungování. Do elektrárny samotné se z bezpečnostních důvodů podívat nešlo, ovšem náhradou byla návštěva vnitřku elektrárny pomocí virtuální reality. Měli jsme také možnost projít si Brno a užít si teplé zářijové dny během prohlídky města. Jednou z nejvíce oceňovaných akcí byla exkurze do přečerpávající vodní elektrárny Dlouhé stráně. Tato prohlídka zahrnovala nejen vnitřní část elektrárny, ale i povrchovou nádrž, která skýtala krásný výhled na Jeseníky.
Poslední projektový den byl zasvěcen diskuzi a práci s médii. Do diskuze o přínosech a záporech jaderné energetiky v angličtině se nakonec dokázala zapojit velká část studentů, navíc velmi slušně a kultivovaně, na což mohou být právem hrdí. Závěr projektového týdne jsme strávili prohlídkou židovské čtvrti v Boskovicích a večer jsme se rozloučili grilováním na školním dvoře. Těsně před odjezdem si zahraniční studenti ještě mohli prohlídnout dominantu našeho města – Státní zámek Rájec nad Svitavou. Pak nastal čas dát si sbohem a začít se těšit na poslední shledání tohoto projektu, které proběhne v lednu 2024 v Tvrdošíně na Slovensku.
Rád bych poděkoval všem studentům rájeckého gymnázia, kteří se do projektu zapojili s velkou vervou, kolegům, kteří s přípravou pomáhali, městu Rájec-Jestřebí, které pomohlo se zajištěním prostor, a samozřejmě našim zahraničním partnerům. Studenti ze čtyř zemí tak mohli strávit několik krásných dní získáváním nových poznatků, zážitků a navazováním nových přátelství, přesahujících státní hranice.

Mgr. Kryštof Popelka
Gymnázium Rájec-Jestřebí, o. p. s.

ZPRÁVY Z CENTRA MOTÝLEK

V sobotu 16. září jsme pořádali tradiční podzimní Bazárek. Zapojilo se téměř 70 prodávajících (což je z kapacitních důvodů nejvyšší možný počet), které v rájecké sokolovně nabízely k prodeji dětské oblečení, obuv, knihy, hračky, sportovní potřeby, těhotenskou módu či potřeby pro kojící. Mile nás opět překvapil zájem o návštěvu Bazárku ze strany nakupujících. Nejen známé tváře, ale i mnoho nových – mladých rodin z Rájce-Jestřebí, bližšího i vzdálenějšího okolí. Děkujeme, že se k nám vracíte či nacházíte cestu a také děkujeme za ocenění naší kultury prodeje. Podařilo se nám na příspěvcích získat pro Centrum 7 700 Kč, které budou použity na vstupné pro děti o podzimních prázdninách do Laser arény v Brně. Příští Bazárek se bude konat 5. dubna 2024 a my se na Vás již teď těšíme.

V sobotu 7. října jsme pořádali Drakiádu na dětském hřišti Na Vyhlídce. Všichni jsme s napětím čekali, jaké bude počasí. Dopoledne to totiž vypadalo na absolutní bezvětří s letními teplotami. Kolem třetí hodiny odpoledne se na místo konání začali scházet první účastníci se svými draky. Ti byli opravdu rozmanitých tvarů a barev, snad žádný se nevyskytoval dvakrát. Zrovna v tu dobu se rozfoukalo tak, že mnozí museli dávat pozor, aby jim draci neuletěli. Nakonec se jeden opravdu zatoulal na nedalekou zahradu. Chvíli to vypadalo s počasím dramaticky, spadlo i pár kapek. Ale nakonec vše dobře dopadlo a zrovna, když se většina účastníků chystala opékat špekáčky, se vše uklidnilo. Jako doprovodný program si děti mohly vyzkoušet střelbu lukem na terč. Nejmenší si pohráli se skládačkami na karimatkách. A všechny věkové kategorie určitě nejvíc bavilo vymalovat si sádrové odlitky, které si každý mohl vzít na památku domů. Kdo chtěl, měl možnost se občerstvit čajem či šťávou nebo si zakoupit drobné pochutiny u stánku našeho centra Motýlek. Nejvíc si děti oblíbily lízátka, po kterých se jen zaprášilo. Nakonec se někteří zdrželi až do tmy, kdy jsme teprve začali sklízet rekvizity a poslední unavené děti šly rovnou do postele. Jsme rádi, že se vše vydařilo a těšíme se na společné setkání zase za rok.

Za Centrum Motýlek
Pavlína Neudertová, koordinátorka Bazárku
Martina Nedomová, organizátorka Drakiády

CENTRUM MOTÝLEK ZVE RODIČE S DĚTMI NA AKCI

POCHOD SVĚTÝLEK

ČTVRTEK 16. LISTOPADU
START V 17.00 HODIN

SRAZ: U VÁNOČNÍHO STROMU V RÁJCI
NA CESTU BUDETE POTŘEBOVAT
LAMPIONY A JINÁ SVĚTÝLKA.

V cíli bude rozdělaný oheň.
V případě zájmu si vezměte špekáček k opečení a pečivo.

rodinné centrum motýlek

CENTRUM MOTÝLEK, Z. S. | www.centrum-motylek.cz/svetylka

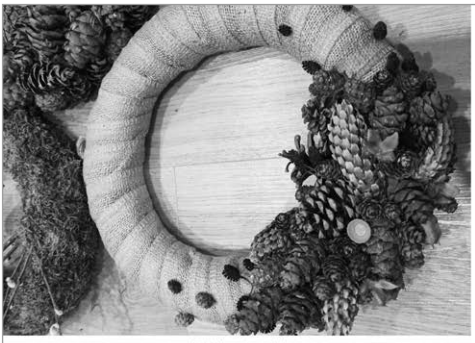

CENTRUM MOTÝLEK ZVE NA TVOŘIVOU DÍLNU

ADVENTNÍ VĚNCE

Z PŘÍRODNÍCH MATERIÁLŮ

NEDĚLE 26. LISTOPADU | OD 15.00 HODIN

Místo: klubovna Centra Motýlek
Cena dílny: 190 Kč / věnec bez svíček | 290 Kč / věnec se svíčkami
Tvořit budeme za šišek, mechu, větviček, žaludů, kaštanů a dalších přírodnin.
Polystyrenový kruh zajištěn. Bude možnost vytvořit věnec na stůl nebo na zavěšení.

Kontakt: Vendula Skácelová | vendylis@seznam.cz | 733 637 478
Více informací a přihlášky: www.centrum-motylek.cz/adventni-vence

motýlek rodinné centrum

CENTRUM MOTÝLEK, Z. S. | www.centrum-motylek.cz

V sobotu 7. října 2023 proběhlo na Městském úřadu v Rájci-Jestřebí vítání občánků.
Do života byly přivítány tyto děti

Magdalena Trtílková, Ladislav Kalas, Sofie Sáňková, Marie Porčová, František Havlena, Linda Mlčúchová, Jáchym Čermák, Dorota Zubrová, Anna Emilie Nováková, Matyáš Loukota

Rodičům přejeme hodně radosti a úspěchů při výchově dětí,
celým rodinám pak mnoho zdraví, pohody a spokojenosti.

ROZPIS STOMATOLOGICKÉ PÉČE

LISTOPAD 2023 **Služba je sloužena od 8:00 do 13:00 hodin**

4. 11.	MDDr. Dominika Soukupová	Boskovice, Lidická 936/8	731 074 479
5. 11.	MUDr. Zdena Švendová	Křtiny, zdrav. středisko	516 439 404
11. 11.	MDDr. Jan Stibor	Lomnice, Tišnovská 80	549 450 128
12. 11.	MUDr. Milan Stojanov	Blansko, B. Němcové 1222/15	605 184 479
17. 11.	MDDr. Anna Strážnická	Boskovice, Lidická 936/8	734 231 260
18. 11.	MDDr. Barbora Suchánková	Letovice, Masarykovo nám. 162/38	792 325 591
19. 11.	MUDr. Štěpán Ševčík	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 454
25. 11.	MUDr. Bohdana Ševčíková	Blansko, Svitavská 1a	516 416 386
26. 11.	MUDr. Radomíra Ševčíková	Poliklinika Blansko, Sadová 33	516 488 454

Mimo výše uvedenou je služba zajištěna v Brně, Úrazová nemocnice, Ponávka 6, tel. 545 538 111.
Úrazová nemocnice službu zajišťuje ve všední dny od 18:00 do 24:00 hodin.
O sobotách, nedělích a svátcích od 8:00 do 20:00 hodin.

VZPOMÍNKA

Dne 15. listopadu 2023 by se dožila 90 let naše drahá maminka paní **Františka Klimešová z Rájce** a dne 26. října 2023 uplynuly 3 roky, co nás navždy opustila.

Kdo jste ji znali, zavzpomínejte s námi.
Stále vzpomínají dcery Ludmila, Magdaléna a Jiřina s rodinami

ODEŠLI Z NAŠICH ŘAD V MĚSÍCI ZÁŘÍ

paní Jitka Michálková, 91 let
pan Ladislav Cihlář, 78 let
paní Marie Krejčí, 89 let
pan Lubomír Malach, 66 let
paní Josefa Kakáčová, 99 let
pan Pavel Řičánek, 78 let

PODĚKOVÁNÍ A POCHVALA

Jako mnoho dalších jsme se i my zúčastnili velmi zdařilé akce pořádané městem Rájec-Jestřebí pod názvem „Posezení u cimbálu". Už vstupenka byla malým uměleckým dílem plným folklorních motivů. Kladně jsme také ocenili prostřené stoly, na nichž nechyběly ani živé listy z vinné révy. I ostatní informace na stolech měly krásný design plný jihomoravských vzorů. Cimbálovka vytvořila veselou náladu a mnozí hosté si s ní i zazpívali. Výzva k tanci nezůstala bez odezvy a parket se brzy zaplnil. Vína nabízená k ochutnání someliérkou s podrobným výkladem nám dobrou náladu ještě podtrhla. Nesmíme zapomenout také na výborný nápad nabídnout k vínu co se patří, a to byly chutné speciality a lahůdky. Prodej drobného občerstvení, jako kávy apod. byl plně v režii města a za opravdu lidové ceny. Z toho jsme usoudili, že nešlo organizátorům o finanční zisk, ale o umožnění dobré zábavy a o setkání spoluobčanů všech věkových kategorií. A to se zcela určitě podařilo.
Proto tímto vyjadřujeme pochvalu a poděkování všem, kteří se na přípravě této akce podíleli. Už se těšíme na příští rok.

Dvořákovi, Sloup

My jen doplníme, že nám bylo ctí a potěšením letos na akci přivítat rodinné Vinařství Cibulka z Mikulova, které se specializuje na výrobu bio a bezhistaminových vín a sektů, která zrají v dřevěných i nerezových tancích a v barikových sudech. Víno, které je vyráběno s láskou a s velkým ohledem na životní prostředí. Večerem nás provázela velmi sympatická someliérka Marie Jelínková. Pro dobrou náladu nám zahrála Cimbálová muzika Antonína Stehlíka ze Znojma. Vinařství Cibulka i cimbálovce CMAS patří velké poděkování za krásný večer.
Děkujeme také panu Zdrubeckému z farmy Amálka za dobrůtky, které přivezl a na akci nabízel. A velký dík pak patří návštěvníkům této akce, bez kterých by se nepodařila uspořádat a neměla smysl.
Rádi bychom tuto oblíbenou a vyhledávanou akci uspořádali v příštím roce, abychom si opět zpříjemnili podzimní dny. Již nyní Vám můžeme prozradit, že 4. října 2024 budeme ochutnávat vína z Velkých Bílovic z Vinařství Káfuněk, které kromě vín přislíbilo také uzené maso, škvarky a pomazánky. K tomu nám zahraje Cimbálová muzika Vonica z Krumvíře. Tak se můžete už nyní těšit zase na další ročník.

Odbor kultury a cestovního ruchu

DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ – NA VÁNOCE BUDU GAY

„Pikantní komedie o nelehkém životě zadaných heterosexuálních mužů plná groteskních scén, které vyústí ve velmi překvapivý a nečekaný závěr. Jak získat prosperující řetězec pizzerií a zajistit si skvělou budoucnost!? Stačí tak málo – stát se na Vánoce gayem." Toliko k obsahu hry odehrávající se v Římě v bytě profesora filosofie středního věku, v jehož roli exceloval Filip Blažek. Dále se představila Michaela Dittrichová, jakožto jeho mladá a žárlivá přítelkyně. Této dvojici sekundoval Martin Zounar, který je svými vtipnými kreacemi profláknutý a Martina Randová, jíž to se Zounarem výborně ladí. Tuto čtveřici doplňoval bohatý homosexuální strýček z Ameriky, nesnášející ženy, v podání Zdeňka Maryšky.
Blažkovi se Zounarem se nepodařilo bohatého strýčka přesvědčit o tom, že jsou zamilovaným párem, zato se jim podařilo rozesmát některé z nás k pláči. O tom, jak dokonale sehráno bylo celé osazenstvo této veselohry jsme se mohli přesvědčit při nečekané improvizaci ve chvíli, kdy technika zradila osvětlení scény.
Celé divadlo se doslova od začátku do konce otřásalo smíchem a závěrečný potlesk ve stoje nebral konce.

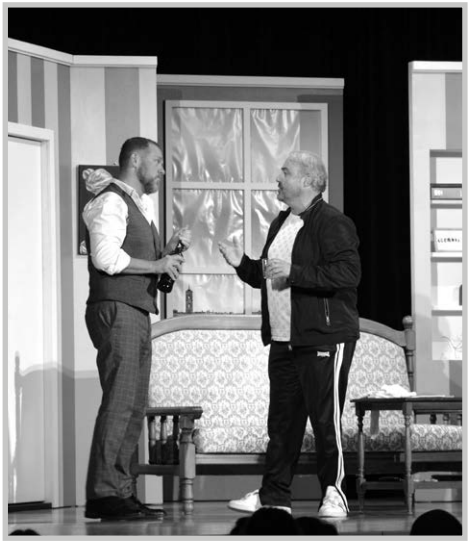

Tato vtipná a lechtivá hra byla zaručeně tím pravým pro všechny, kdo očekávali výbornou zábavu a odreagování se od běžných starostí.

L. S.

Moc bych chtěla poděkovat Městu Rájec-Jestřebí za poslední zářijovou neděli a divadelní představení Na Vánoce budu gay, kam jsme se s maminkou vydaly. Jsem vděčná za možnost kultury v bližším okolí. Nebylo to poprvé a věřím, že snad ani naposled, co jsme této možnosti využily. Líbí se mi především výběr divadelních představení. Tady vím, že když vyrazím, nikdy nelituji. Herecká podání byla fantastická a chvílemi bylo znát, že se i herci samotní textem bavili. Děkuji ještě jednou a těšíme se na další výběr.

K. B.

BRATISLAVSKÝ VÍKEND

Druhý říjnový víkend patřil návštěvě Bratislavy. Oba víkendové dny účastníkům zájezdu přálo počasí, tudíž byla příležitost užít si téměř vše, co hlavní město Slovenska nabízí. Ať už to byla trocha historie s kvalifikovaným průvodce, architektonické zajímavosti z dob předešlých i nynějších modernějších, tak také zábava při jízdě turistickým vláčkem, nebo lodí po Dunaji. A nesmíme zapomenout na výborná jídla, která jsou typická pro slovenskou kuchyni. Prostě víkend jsme si všichni užili a s radostí v srdci mohli na hranicích říci „Dovidenia". Děkujeme všem za účast.

Erik Augustin
Pro lidi! z. s.

PODĚKOVÁNÍ

Dne 7. října 2023 se konala, jako každý rok v Holešíně, drakiáda. Počasí vyšlo na jedničku, vítr foukal a nadšené děti přicházeli s rodiči a draky.

Chtěla bych z celého srdce poděkovat hasičům z Holešína a Blanska, kteří zachránili draka synovi Patrikovi. Drak mu odletěl do nejvyšší části stromu, plakal, že o něj přišel a bude muset domů. Pohotová babička požádala hasiče z Holešína, jestli by mohli Patrikovi pomoci a sundat draka. Neváhali ani chvilku, řekli to hasičům z Blanska a pomocí plošiny draka sundali. Ozýval se děkovný potlesk a Patrikovi oči zářily štěstím. Já osobně jsem se nemohla bohužel zúčastnit kvůli pracovním povinnostem, ale když mi Patrik další den vykládal s nadšením, že hasiči jsou hrdinové, kteří zachránili draka, tak jsem byla dojatá.

Marta Sehnalová

CIBULOVÁ ZAHRADA V RÁJCI

Procházíme-li těch nemnoho latinsky psaných listin, které se vztahují k nejstarším dějinám našeho Města, a které se téměř bezvýhradně týkají převodů nemovitého majetku, narazíme na tento text:

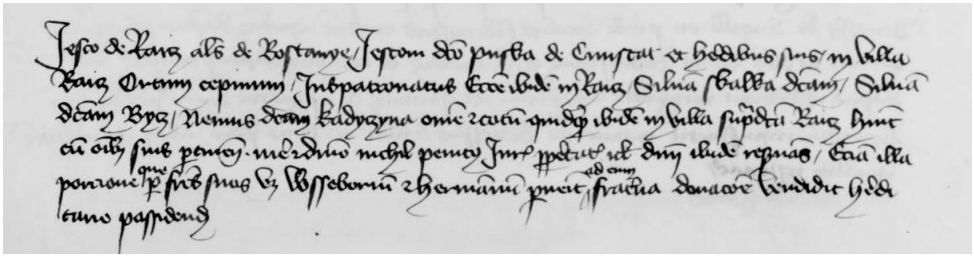

Překlad a význam by zněl asi takto:
Ješek Puška z Kunštátu odkoupil od Ješka z Rájce roku 1386 cibulovou zahradu a lesy Skalka, Bič a háj Kadlčina v Rájci.

Jedná se o zápis v „V. knize olomoucké cúdy" z roku 1386, zápis číslo 30. Je to informace velmi překvapivá, neboť zápis cibulové zahrady jako nemovitosti je velmi neobvyklý. Autor tohoto článku proto požádal nezávisle na sobě dva renomované historiky o vyjádření k tomuto zápisu. PhDr. Jiří Doležel z Archeologického ústavu Akademie věd je toho názoru, že „Hortus cepinum" podle speciálního slovníku středověké latiny je skutečně cibulová zahrada. Má za to, že pěstování této zeleniny v úrodné nivní půdě svitavského údolí souviselo s teplejším klimatem. Přálo pěstování zeleniny na komerční bázi spojené s jejím prodejem především do Brna a okolních malých měst. Tento zdroj nemalého příjmu byl proto ceněn a zmiňován jako samostatná nemovitá věc při prodeji.

Emeritní opat Želivského kláštera a znalec středověkých právních listin, doktor Jindřich Charouz, zase soudí, že důvodem vzniku tohoto zápisu byla skutečnost, že v tehdejším Rájci bylo udržovaných, vymezených zahrad více, proto bylo potřeba je při prodeji rozlišit. Zejména když se jednalo o majetek více vlastníků. Jedna zahrada byla cibulová, druhá například šafránová nebo ovocná štěpnice.

Právě velikost pozemkových výměr a četnost zápisů vlastnických práv v době závěru éry vlády lucemburského rodu dosvědčuje nebývalý význam lokality našeho města v tomto období středověku. V té době vlastnilo majetek, na širším území našeho města, vždy více urozených vlastníků. Ten, který vlastnil rozlohu největší, mohl použít a skutečně používal titulaturu z Rájce.

Tato složitá vlastnická struktura je důkazem velké plošné výměry tehdejšího Rájce, která zahrnovala i pozemky v městské části Jestřebí, Holešín s celým povodím Podomského potoka a tehdy neprostupné lesy směrem na Karolín. Vedle sebe existovaly majetky rytířských rodů a majetky církve, případně brněnských měšťanů, kteří se do rájeckého dominia zakupovali od směru Spíšova, dnešního Spešova. Rájec tehdy představoval živou obchodní křižovatku se dvěma hrady různých držitelů a jednoho nebo dvou nápravních dvorů. Plošné výměry obhospodařované půdy, tehdy běžně užívané jednotky „lány", jsou v součtu rozsáhlé.[1]

Cibulová zahrada pravděpodobně existovala řadu let před datem svého prvního písemně zaznamenaného prodeje. Muselo se jednat o nemovitost plošně vytyčenou, chráněnou nějakou formou plotu či kamenného ohrazení jako ochrany před zvěří, dobytkem a nenechavci. Její poloha byla asi na vyvýšeném chráněném místě před pravidelnými jarními záplavami nezregulované řeky Svitavy.

Co tedy bylo předmětem zemědělské výroby v rájecké cibulové zahradě, zůstane asi navždy v rovině spekulací. Musíme však vzít v potaz, že vzácný šafrán vyrůstá z cibulky, a proto je legitimní připustit jako jednu z možností, že se zde šafrán pěstoval za vlády Lucemburků, případně již za Přemyslovců. Šafrán mohl být hlavní náplní činnosti samostatně existujícího nápravního dvora /nápravy/ v majetku olomouckého biskupa či některého ze středových řádů. Pěstování šafránu je v Rájci doloženo a je nezpochybnitelné. Svědčí o tom prastarý název části města, dnes ulice Šafranice. Začátek pěstování však bývá přičítán příchodu rodu vladyků Drnovských do Rájce, kteří jsou vlastně prvními univerzálními vlastníky Rájce, který předtím měl více majitelů současně.

Shora uvedený zápis však nutí k zamyšlení, zda pěstování koření šafránu nezapočalo již za vrcholné přemyslovské prosperity spojené s teplým klimatem v české kotlině, přející vysokým a pravidelným zemědělským výnosům. Tedy do závěru století třináctého. Jaká by nastala nebývalá prosperita a růst našeho města, pokud by jeho hrady, nápravy a zahrady neshořely v požáru občanské války mezi markrabaty z panovnického rodu Lucemburků, Joštem a Prokopem, která však byla pouze prologem krvavé doby husitské. Válka vždy jen bere, nikdy nedává.

JUDr. Vilém Fránek

[1] O rájecké nápravě a rozloze lánu bude pojednáno v příštím článku.

SPORT

Historická událost našeho města: **6. 11. 1687** byl prodán svobodný purkrechtní dvůr Svéslav černohorskému panství? Kdo byl svědkem při sepsání smlouvy?

	NÁŠ LÉKAŘ	STOVKA SUŠENEK		ZNAČKA CÍNU	CESTY PTÁKŮ	TISKOVÁ AGENTURA NEPÁLU	KOZÁCKÝ NÁČELNÍK	POSVÁTNÝ ZÁKAZ	ŘEMEN K ŘÍZENÍ KONÍ
CITO-SLOVCE TIŠENÍ			POSTVA Z DRAMATU JULIUS CAESAR						
ZNAČKA ASTATU			UDÁT SE / 3. díl tajenky						
VŮZ (SLOVEN.)				2. díl tajenky / CITOSL. ODPORU					
VRŠKY VOZŮ						MANŽEL / DIABETICKÝ			
OPŘENÍ					ANO (RUS.) / POSÁDKOVÝ DŮM ARMÁDY (ZKR.)			1. díl tajenky	POSTAVA OPERY CHERUBÍNI
	INICIÁLY GERENDÁŠE / PLATIDLO MEXIKA			BATOH (ZAST.) / DOMÁCKY OLGA					
BUDD-HISTICKÁ STAVBA							SPZ ROKYCANY / LOTERNÍ LÍSTEK		
ŽENSKÉ JMÉNO						OBYVATEL-STVO / POBŘEŽNÍ ZEĎ			
SENOSEČE					KOSE (ŘÍD.) / LOUŽE (LOVEN.)				
NAŠE DOLY				LÉKY / POSÍLAT (BÁSN.)					
	ORGÁN ZRAKU	HÝKAVCI / TAKTO					MPZ ISLAND / SPZ HODONÍN		
CYNICKÁ						SKOBA / ZN. DE-CIMETRU			
ŠLECHTICŮV HRNEK NA KÁVU									
PLANETKA								KAI, LODOISKA, OKUTAMA, PAGODA, RSR, STRATO	

Diakonie Broumov
sociální družstvo, Husova 319, 550 01 Broumov

SBÍRKA SE USKUTEČNÍ:

dne: **6.–10. 11. 2023**

místo: **IC města Rájec-Jestřebí**

SEZNAM VĚCÍ, KTERÝMI MŮŽETE PŘISPĚT DO SBÍRKY:

PROSÍME VŠE ZABALENÉ V IGELITOVÝCH OBALECH, NÁDOBÍ V KRABICÍCH

Veškeré letní a zimní oblečení
(dámské, pánské, dětské)
Lůžkoviny, prostěradla, ručníky, utěrky, záclony
Látky
(minimálně 1m², prosíme, nedávejte nám odřezky a zbytky látek)
Domácí potřeby
(nádobí bílé i černé, skleničky) zabalené do krabic
Péřové přikrývky, polštáře a deky, peří
Obuv – nepoškozená a v párech (svázaných gumičkou)
Kabelky, batohy, drobné předměty z domácnosti bez poškození (dekorace, bižuterie ...)
Hračky – nepoškozené a kompletní
Menší elektrospotřebiče i poškozené
Hygienické potřeby, drogistické zboží
Časopisy, noviny, knihy

VÁŽENÍ DÁRCI,

prosíme, aby, vše co darujete, bylo funkční. To znamená především funkční zipy u bund, mikin a ostatních oděvů, funkční zipy a kolečka u kufrů, tašek a batohů. Nefunkční zapínání nejsme schopni opravit. Děkujeme!

VÍCE NA
www.diakoniebroumov.cz
www.facebook.com/broumovdiakonie
Tel. : 491 524 342, 739 999 112,
603 287 387

VĚCI, KTERÉ VZÍT NEMŮŽEME:

- ledničky, televize, počítače, matrace, koberce – **z ekologických důvodů**
- nábytek
- znečištěný a vlhký textil

Prosíme, podpořte vyhlášenou veřejnou sbírku na čísle účtu:

50016-1302698349/0800

Informační centrum města Rájec-Jestřebí
(budova městské knihovny)
Komenského 620, 679 02 Rájec-Jestřebí
tel: 516 432 191, e-mail: informace@rajecjestrebi.cz

Sbírka probíhá v době otevírací doby IC:
Po, St 7:00—17:00, Út, Čt 7:00—15:00, Pá 7:00—13:30 hod.

USNESENÍ

ZE SCHŮZE RADY MĚSTA RÁJEC-JESTŘEBÍ DNE 25. 9. 2023

USNESENÍ č. 1

Rada města **schvaluje** navržený program jednání.

USNESENÍ č. 2

Rada města **bere na vědomí** kontrolu plnění úkolů uložených radou města v roce 2023 (příloha č. 1).

USNESENÍ č. 3

Rada města **rozhodla** prodloužit nájemní smlouvy k bytům v majetku města Rájec-Jestřebí.

USNESENÍ č. 4a

Rada města **projednala** žádost o schválení úpravy v obecním bytě a **souhlasí** s jejich provedením dle přílohy č. 2.

USNESENÍ č. 4b

Rada města **projednala** žádost o instalaci el. zásuvky do sklepa, který je v majetku města RájecJestřebí a **souhlasí** s jejím zřízením dle přílohy č. 3.

USNESENÍ č. 5

Rada města **projednala** žádost evidovanou pod č. j. MERJ 3085/23 a **rozhodla** zařadit žádost do evidence žadatelů o byt ve vlastnictví města Rájec-Jestřebí za podmínek uvedených v příloze č. 4.

USNESENÍ č. 6

Rada města **projednala** návrh smlouvy o dílo k akci „Propojovací chodník ul. Hřbitovní a Hradisko, včetně V. O." od zhotovitele JEZAT, s. r. o., Rájec-Jestřebí (příloha č. 5). Rada města **rozhodla** smlouvu o dílo k akci „Propojovací chodník ul. Hřbitovní a Hradisko, včetně V. O." se zhotovitelem JEZAT, s. r. o., Rájec-Jestřebí uzavřít.

USNESENÍ č. 7

Rada města **projednala** záměr pronájmu části pozemku parc. č. 797 zahrada o výměře cca 50 m² z celkové výměry 343 m² v k. ú. Jestřebí k uložení dřeva a **rozhodla** uzavřít na předmětnou část pozemku dodatek č. 1 k nájemní smlouvě ze dne 13. 9. 2023.

USNESENÍ č. 8

Rada města **projednala** záměr pronájmu části obecního pozemku parc. č. 475/1 zahrada o výměře cca 7 m² z celkové výměry 1.489 m² v k. ú. Jestřebí pro umístění reklamního poutače a **rozhodla** uzavřít se společností outdoor akzent, s. r. o., Na strži 2097/63, Praha 4 na předmětnou část pozemku smlouvu o pronájmu na dobu určitou od 1. 10. 2023 do 30. 11. 2023 za cenu 20.000 Kč + platná sazba DPH (příloha č. 6).

Mgr. Romana Synakieviczová v. r., starostka
Jaroslav Málek v. r., místostarosta

ZE SCHŮZE RADY MĚSTA RÁJEC-JESTŘEBÍ DNE 9. 10. 2023

USNESENÍ č. 1

Rada města **schvaluje** navržený program jednání.

USNESENÍ č. 2

Rada města **bere na vědomí** kontrolu plnění úkolů uložených radou města v roce 2023 (příloha č. 1).

USNESENÍ č. 3a

Rada města **projednala** návrh obecně závazné vyhlášky o místním poplatku za užívání veřejného prostranství (příloha č. 2) a **doporučuje** zastupitelstvu města tuto obecně závaznou vyhlášku vydat.

USNESENÍ č. 3b

Rada města **projednala** návrh obecně závazné vyhlášky o místním poplatku ze psů (příloha č. 3) a **doporučuje** zastupitelstvu města tuto obecně závaznou vyhlášku vydat.

USNESENÍ č. 3c

Rada města **projednala** návrh obecně závazné vyhlášky o místním poplatku za obecní systém

odpadového hospodářství (příloha č. 4) **a doporučuje** zastupitelstvu města tuto obecně závaznou vyhlášku vydat.

USNESENÍ č. 4

Rada města **souhlasí** s podáním žádosti o podporu z výzvy v oblasti zajištění kybernetické bezpečnosti – Národní plán obnovy.

USNESENÍ č. 5

Rada města **projednala** nabídku a návrh smlouvy o poskytování služeb k žádosti o podporu pro zajištění kybernetické bezpečnosti – Národní plán obnovy od společnosti HCM COMPUTERS, s. r. o., Brno. Rada města **rozhodla** uzavřít smlouvu o poskytování služeb k žádosti o podporu pro zajištění kybernetické bezpečnosti – Národní plán obnovy se společností HCM COMPUTERS, s. r. o., Brno (příloha č. 5).

USNESENÍ č. 6

Rada města **projednala** záměr propachtování části pozemku parc. č. 806 ostatní plocha o výměře cca 25 m² z celkové výměry 8.084 m² v k. ú. Rájec nad Svitavou k pěstování plodin a **rozhodla** uzavřít na předmětnou část pozemku pachtovní smlouvu na dobu neurčitou s dvanáctiměsíční výpovědní dobou za pachtovné 1 Kč/m²/rok.

USNESENÍ č. 7

Rada města **projednala** záměr propachtování části pozemku parc. č. 806 ostatní plocha o výměře cca 40 m² z celkové výměry 8.084 m² v k. ú. Rájec nad Svitavou k pěstování plodin a **rozhodla** uzavřít na předmětnou část pozemku pachtovní smlouvu na dobu neurčitou s dvanáctiměsíční výpovědní dobou za pachtovné 1 Kč/m²/rok.

USNESENÍ č. 8

Rada města **projednala** záměr výpůjčky části obecního pozemku parc. č. 1101/1 ostatní plocha o výměře cca 9 m² z celkové výměry 1.194 m² v k. ú. Rájec nad Svitavou pro parkování osobního auta a **rozhodla** na předmětnou část pozemku smlouvu o výpůjčce neuzavřít.

USNESENÍ č. 9

Rada města **bere na vědomí** informaci ředitele Základní školy a mateřské školy, Rájec-Jestřebí, okres Blansko, Mgr. Jiřího Koumara o mimořádné investici, která přesáhne částku 40.000 Kč pro žáka 1. ročníku, který potřebuje speciální výukové pomůcky z důvodu zrakového postižení (příloha č. 6). Pomůcky budou hrazeny z normované finanční náročnosti MŠMT.

Mgr. Romana Synakieviczová v. r., starostka
Jaroslav Málek v. r., místostarosta

Správné řešení křížovky z říjnového vydání zpravodaje: **20. října 1970** došlo k nešťastné události v našem městě. K jaké? **VELKÉMU POŽÁRU V ZÁVODĚ CHEMA.**

CENY INZERCE

Plošná inzerce:	celá strana	960 Kč
	½ strany	480 Kč
	¼ strany	300 Kč
Řádková inzerce:	jeden řádek	36 Kč

Ceny jsou uvedeny bez DPH, k ceně bude připočtena platná sazba DPH.

Uzávěrka zpravodaje: vždy do 15. dne v měsíci. Distribuce: vždy v prvních dnech měsíce

Periodický tisk územního samosprávného celku. **Zpravodaj města Rájec-Jestřebí č. 11/2023 – vydáno v listopadu 2023**, **vydal Městský úřad v Rájci-Jestřebí.** Cena zpravodaje 20 Kč. Roční předplatné 200 Kč. Registrační číslo: MK ČR E 11367 – šéfredaktor Lucie Augustinová. Adresa redakce: MěÚ Rájec-Jestřebí, Blanenská 84, 679 02, tel. 515 557 618, kultura@rajecjestrebi.cz, uzávěrka příspěvků do 15. dne v měsíci. Za obsahovou, stylistickou a gramatickou stránku textů odpovídá autor, příspěvky neprošly jazykovou korekturou. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky krátit i upravovat a neodpovídá za obsah uvedených inzerátů.

POSEZENÍ U CIMBÁLU S OCHUTNÁVKOU VÍN A DIVADELNÍ PŘEDSTAVENÍ NA VÁNOCE BUDU GAY VE FOTOGRAFIÍCH
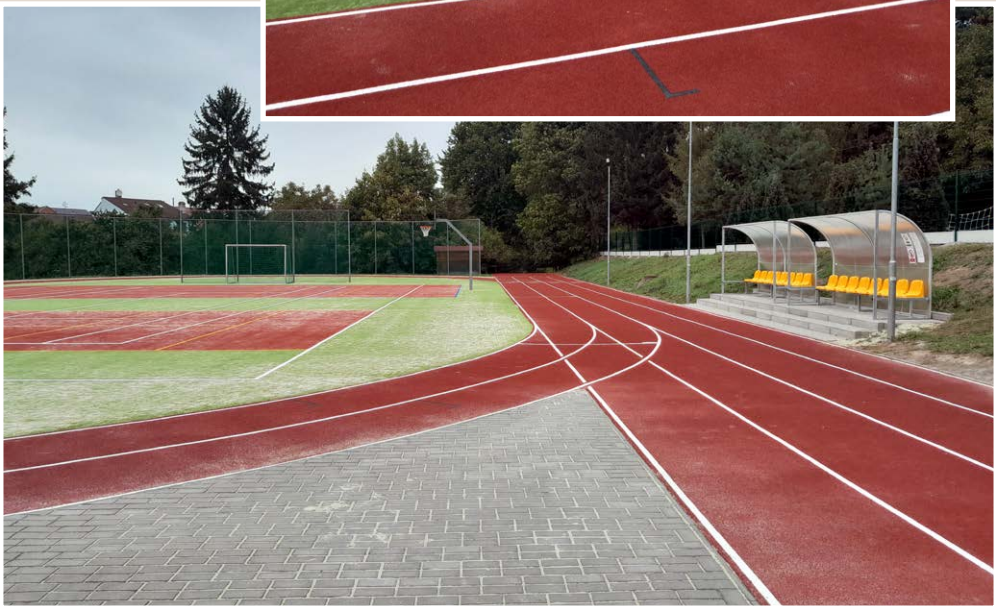
DOKONČENÁ REKONSTRUKCE VÍCEÚČELOVÉHO HŘIŠTĚ S UMĚLÝM POVRCHEM U ZŠ